

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สังคมชนบทไทยในอดีตเป็นสังคมที่อยู่อย่างสงบ มีความสมัครสมานสามัคคีกลมเกลียวกัน คนจำนวนมากมาอาศัยอยู่รวมกันในกลุ่มชน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยมีหมู่บ้านกระจายอยู่ในชนบท เป็นระบบสังคมที่พึ่งพาอาศัยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การอยู่รวมกันในกลุ่มชนนี้ย่อมมีความแตกต่างในด้านนิสัยใจคอ บุคลิกภาพ ทักษะความรู้ความสามารถ วัฒนธรรมและประเพณี อาจเป็นสาเหตุผลักดันให้เกิดความต้องการที่แตกต่างกัน ปัญหาความขัดแย้งระหว่างบุคคลจึงเกิดขึ้น บางครั้งรุนแรงจนก่อให้เกิดผลเสียหายต่อบุคคลที่ขัดแย้งระหว่างกัน และส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่และความสามัคคีกลมเกลียวกันของคนในกลุ่มชน บางครั้งเมื่อเกิดความขัดแย้งแล้วก็สามารถคลี่คลายบรรเทาปัญหาให้เบาบางและยุติกันไป ในบางครั้งก็ไม่สามารถบรรเทาและยุติปัญหาได้ จำเป็นต้องให้บุคคลผู้ที่ได้รับการยอมรับนับถือจากหมู่บ้านที่มีความรู้ความสามารถที่จะกระตุ้นให้เกิดแรงศรัทธามาทำหน้าที่แก้ไขปัญหาคความขัดแย้งต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงาน ต่อการพัฒนาต่อการดำรงชีพ อีกทั้งแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งที่เป็นอุปสรรคของคนในกลุ่มชนและมีความพร้อมเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ประนีประนอมความขัดแย้ง ระหว่างบุคคลในกลุ่มชน (เนตร์พัฒนา ยาวีราช. 2546 : 9-10) ดังนั้น จึงมีกฎหมายกำหนดบุคคลที่ทำหน้าที่ดังกล่าวเป็นผู้นำทางด้านการปกครองหรือเป็นหัวหน้าของคนในกลุ่มชนนั้น และให้เรียกชื่อตำแหน่งนั้นว่ากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในกลุ่มชน ให้หมู่บ้านอยู่อย่างมีความสุข คอยปกป้องกันภัยคุกคามภัยภัยตามสมควรเท่าที่สามารถจะกระทำได้ (กรมการปกครอง. 2544 : 51)

ข้อบังคับกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการปฏิบัติงานประนีประนอมข้อพิพาทของคณะกรรมการหมู่บ้าน พ.ศ. 2530 ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านไว้ว่า เมื่อมีข้อพิพาทเกิดขึ้นคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งประสงค์จะให้คณะกรรมการหมู่บ้านไว้ว่า เมื่อมีข้อพิพาทเกิดขึ้นคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งประสงค์จะให้คณะกรรมการหมู่บ้านทำการประนีประนอมข้อพิพาทให้ ก็ให้ แจ้งกำนัน ผู้ใหญ่ทราบและกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในฐานะประธาน

คณะกรรมการหมู่บ้านจะต้องดำเนินการพิจารณาแก้ไขความขัดแย้งในชุมชนของตนเอง นอกจากนั้นกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในยุคปัจจุบันยังมีบทบาทที่สำคัญยิ่ง คือ บทบาทในการบังคับให้คู่กรณีที่เกิดความขัดแย้งยอมทำตามการตัดสินใจหรือคำสั่งตามอำนาจหน้าที่ของผู้ปกครองดูแลหมู่บ้าน เพื่อยุติปัญหานั้นให้หมดไป หรือบทบาทในการหลีกเลี่ยงปัญหา เพื่อหลบเลี่ยงปัญหาที่ไม่สำคัญ เปลี่ยนประเด็นการสนทนา เพื่อไม่ให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งนำข้อโต้แย้งมาหาตนเองได้ หรือบทบาทในการปรองดองปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นด้วยการไกล่เกลี่ยความขัดแย้ง โดยฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นคู่ขัดแย้งยอมสละความต้องการของตนเองหรือผลประโยชน์บางส่วน เพื่อให้ฝ่ายตรงข้ามบรรลุความต้องการและพึงพอใจในการแก้ไขปัญหานั้น หรือบทบาทในการขอความร่วมมือร่วมใจจากคู่ขัดแย้งในการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหา มีความพร้อมใจ มีความนึกคิดไปในทางเดียวกัน ยอมช่วยกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยทั้งสองฝ่ายยอมรับการตัดสินใจซึ่งกันและกัน หรือบทบาทในการประนีประนอม เพื่อให้คู่ขัดแย้งมาทำความตกลงในปัญหาด้วยการยอมผ่อนผันในปัญหาจากหนักให้เป็นเบาด้วยการระงับข้อพิพาทระหว่างกัน (สมยศ นาวิการ. 2546 : 788-789)

การแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในชุมชน ส่วนใหญ่มักเป็นการแก้ไขที่ไม่ใช้ความรุนแรง โดยกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในฐานะคณะกรรมการหมู่บ้านคนหนึ่งที่อยู่ขัดแย้งยอมรับการตัดสินปัญหาเป็นผู้ทำหน้าที่ควบคุม ดูแล และทำการประนีประนอมในปัญหาคความขัดแย้งแก่บุคคลในชุมชนของตน ซึ่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้านมักใช้สันติวิธีในการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เป็นความขัดแย้งระหว่างบุคคลในชุมชนหรือระหว่างบุคคลในครอบครัว หากไม่มีกระบวนการที่จะทำให้ความขัดแย้งนั้นมีทางออก ก็อาจจะถูกลามไปเป็นความรุนแรงในการใช้คำพูด ภาษาค ทำทาง ถึงขั้นใช้กำลังเข้าตัดสินและใช้อาวุธทำร้ายกัน จนเกิดความสูญเสียทรัพย์สิน เสียเวลา เสียความรู้สึก แม้ปัญหาคความขัดแย้งจะเป็นเรื่องธรรมดาที่เกิดขึ้นในทุกหนแห่ง แต่ก็มีวิธีที่จะคลี่คลายหาทางออกหรือสร้างกระบวนการแก้ปัญหาคความขัดแย้งนั้นได้ (วันชัย วัฒนศัพท์. 2547 : 10)

ในปัญหาคความขัดแย้งมักมีผลประโยชน์แฝงเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยเสมอ ผลประโยชน์ดังกล่าวอาจไม่ใช่เป็นตัวเงินโดยตรง แต่อาจจะเป็นเรื่องของอำนาจ สิทธิ หรือการสร้างคความศรัทธาคเชื่อถือ เมื่อมีปัญหาคความขัดแย้งเกิดขึ้นและไม่สามารถหาข้อยุติได้ ย่อมส่งผลกระทบให้เกิดความร้าวฉานและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในชุมชน ก่อให้เกิดความสับสนวุ่นวายในสังคมด้วย ดังนั้น การแก้ไขปัญหาคความขัดแย้ง จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องมีผู้ที่สามารถใช้วิธีการชักจูงคู่ขัดแย้งให้เข้ามาเจรจาต่อรองปัญหาคความขัดแย้ง จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องมีผู้ที่

สามารถใช้วิธีการชักจูงคู่ขัดแย้งพุดจากกันมากขึ้นและต่อสู้กันน้อยลง ทุกฝ่ายจะได้หันหน้าเข้า
แก้ไขปัญหาคความขัดแย้งร่วมกัน มิใช่ฟ้องร้องกัน (วันชัย วัฒนศัพท์. 2547 : 149)

ที่ว่าการอำเภอกันทรวิชัย เป็นการปกครองส่วนภูมิภาคตามพระราชบัญญัติการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2534 อยู่ภายใต้การปกครองของจังหวัดมหาสารคามมีอาณาเขตการปกครองแบ่งออกเป็น 10 ตำบล 183 หมู่บ้าน รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 77,005 คน (ที่ว่าการปกครองอำเภอกันทรวิชัย. 2554 : 1-2) การที่ประชากรจำนวนมาก มาจากหลายพื้นที่ที่มาอยู่ร่วมกัน ย่อมส่งผลกระทบต่อให้เกิดความไม่เข้าใจในภาษาวัฒนธรรมและประเพณีของกันและกันจนเป็นปัญหาคความขัดแย้งที่ไม่สามารถตกลงระหว่างกันเองได้ ถึงแม้ความขัดแย้งเหล่านั้นคู่ขัดแย้งสามารถยอมความกันได้ก็ตามกฎหมายก็ตามแต่ก็ยังปรากฏคดีความที่เกิดจากความขัดแย้งเล็กน้อยในชุมชนขึ้นสู่ศาลจำนวนมาก จะเห็นได้ว่ากำนัน ผู้ใหญ่ยังให้ความสำคัญต่อการแก้ปัญหาคความขัดแย้งในชุมชนของตนเองไม่มากนัก ยิ่งสถานการณ์ในปัจจุบัน ได้ชี้ให้เห็นว่าความขัดแย้งในชุมชนเป็นปัญหาที่สำคัญยิ่ง เพราะส่งผลกระทบต่อชีวิตร่างกาย ความสัมพันธ์ และความเป็นอยู่ของราษฎรอย่างเห็นได้ชัด

การแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งของหมู่บ้านจะได้รับการแก้ไขมากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งเป็นสำคัญ จากการศึกษาเบื้องต้นพบว่า ปัจจุบันกำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีการแสดงบทบาทในฐานะผู้ปกครองท้องถิ่นในการยุติปัญหาคความขัดแย้งไม่ให้เกิดกลายเป็นข้อพิพาทเป็นคดีความสู่ศาลมากขึ้น ซึ่งการแสดงออกถึงบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านแต่ละวิธีขึ้นอยู่กับลักษณะของความขัดแย้ง สถานการณ์ความรุนแรงของปัญหาและอำนาจในการจัดการปัญหาคความขัดแย้ง ซึ่งผู้ใหญบ้านได้นำมาใช้เพื่อแสดงออกถึงบทบาทการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้ง 5 ด้าน ได้แก่ การบังคับ การหลีกเลี่ยง การปรองดอง ความร่วมมือร่วมใจ และการประนีประนอม ที่ควรจะมีผู้ให้การสนับสนุนให้กำนัน ผู้ใหญ่มีบทบาทและแนวทางในการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งในชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนเป็นการสร้างสถานะความเป็นผู้นำในการดำเนินวิธีการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งเป็นผู้นำในการบริหารจัดการ ควบคุม กำกับดูแลคนทุกคนในชุมชนในความรับผิดชอบของตนให้มีความสุข โดยใช้การแก้ไขปัญหาค

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งในชุมชนในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ขณะดำรงตำแหน่ง เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการแสดงออกถึงบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในชุมชน เพื่อเป็นการพัฒนาแนวทางการแสดงบทบาทการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งที่

เกิดขึ้นให้มีประสิทธิภาพและยังเป็นการลดปัญหาสังคมไม่ให้คดีสู่ศาลมากกว่าที่ น่าจะเป็น
 ตลอดจนส่งผลให้คนในชุมชนเกิดความรัก สามัคคี มีความเข้าใจและพึ่งพาอาศัยกันมากขึ้น
 ประกอบกับผู้วิจัยเป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มี
 หน้าที่ในการส่งเสริม พัฒนาให้ผู้ผู้นำในชุมชนลดปัญหาความขัดแย้ง โดยการใช้บทบาทของ
 กำนัน ผู้ใหญ่บ้านดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน โดยการยุติคดีก่อนฟ้องร้องมายัง
 ศาล ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในการแก้ไข
 ปัญหาความขัดแย้งในชุมชนที่มีผลต่อการแก้ไขปัญหา เปรียบเทียบ โดยมี ตำแหน่ง อายุ
 ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในแต่ละหมู่บ้าน
 ในการแสดงออกถึงบทบาทของความเป็นผู้นำในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในแต่ละพื้นที่ใน
 อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการแสดงบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในการแก้ไขปัญหา
 ความขัดแย้งในชุมชนในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งใน
 ชุมชนในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามตำแหน่ง อายุ ระดับการศึกษา
 และประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในการแก้ไขปัญหา
 ความขัดแย้งในชุมชนในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

สมมติฐานการวิจัย

1. บทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในชุมชนในเขต
 อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ด้านการปรองดองอยู่ในระดับมาก
2. กำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอกันทรวิชัย โดยมี ตำแหน่ง อายุ ระดับ
 การศึกษา และประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง แตกต่างกัน มีผลต่อบทบาทในการแก้ไข
 ปัญหาความขัดแย้งในชุมชน ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในการแก้ไข ปัญหาความขัดแย้งในชุมชนในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 5 ด้าน คือ

- 1.1 ด้านการบังคับ
- 1.2 ด้านการหลีกเลี่ยง
- 1.3 ด้านการปรองดอง
- 1.4 ด้านความร่วมมือร่วมใจ
- 1.5 ด้านการประนีประนอม

2. ขอบเขตด้านประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ใน เขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 193 คน (ที่ทำการปกครองอำเภอกันทรวิชัย. 2554 : 4)

2.1	กำนัน	จำนวน 10 คน
2.2	ผู้ใหญ่บ้าน	จำนวน 183 คน
		รวมทั้งสิ้น 193 คน

3. ขอบเขตด้านพื้นที่ของการวิจัย

พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย คือ เขตพื้นที่อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

4. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

4.1 ตัวแปรต้น (Independent variables) ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย

- 4.1.1 ตำแหน่ง
- 4.1.2 อายุ
- 4.1.3 ระดับการศึกษา
- 4.1.4 ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง

4.2 ตัวแปรตาม (Dependent variable) ได้แก่ บทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ใน การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในชุมชนในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 5 ด้าน คือ

- 4.2.1 ด้านการบังคับ
- 4.2.2 ด้านการหลีกเลี่ยง

4.2.3 ด้านการปรองดอง

4.2.4 ด้านความร่วมมือร่วมใจ

4.2.5 ด้านการประนีประนอม

5. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่วิจัย เดือนมกราคมถึงเดือนมีนาคม 2555

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ที่ว่าการอำเภอ หมายถึง ที่ว่าการอำเภอที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง ที่ว่าการอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

2. ความขัดแย้งในชุมชน หมายถึง สภาวะที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลในชุมชนไม่หาความต้องการและผลประโยชน์ที่ต่างกัน เกิดความไม่เข้าใจระหว่างกันจนส่งผลกระทบต่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งขึ้นในชุมชน โดยที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้านต้องแสดงออกถึงบทบาทในการแก้ไข ปัญหาความขัดแย้ง

3. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้ปกครองท้องที่มีอำนาจหน้าที่ในการปกครองดูแล บำบัดทุกข์ บำรุงสุขให้แก่บรรดาราษฎรที่อยู่ในชุมชน ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 และ พ.ศ. 2551 และดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการหมู่บ้านตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการประนีประนอมข้อพิพาทของคณะกรรมการหมู่บ้าน พ.ศ. 2530 มีอำนาจหน้าที่ในการประนีประนอมข้อพิพาทและแก้ไข ปัญหาความขัดแย้งให้แก่ราษฎรที่อยู่ในชุมชน จำนวน 183 หมู่บ้าน 10 ตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

4. บทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในชุมชน หมายถึง การแสดงออกถึงพฤติกรรมตามบทบาทอำนาจหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในชุมชน โดยใช้บทบาทในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง 5 ด้าน ดังนี้

4.1 ด้านการบังคับ หมายถึง การใช้ตำแหน่งอำนาจหน้าที่ในการแสดงบทบาทให้คู่กรณีที่มีความขัดแย้งปฏิบัติตามเงื่อนไขของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และคณะกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากกำนัน ผู้ใหญ่บ้านอย่างไม่ขัดขืนได้

4.2 ด้านการหลีกเลี่ยง หมายถึง การใช้ตำแหน่งอำนาจหน้าที่และความเชื่อมั่นศรัทธาของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในการหลีกเลี่ยงความเป็นระบบเครือข่าย ความรุนแรง สภาพแวดล้อม ผลประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในชุมชน ตลอดจนการใช้อำนาจที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์ในระบบการนำไปสู่ความขัดแย้งในอนาคต

4.3 ด้านความปรองดอง หมายถึง การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยให้คู่กรณีปฏิบัติตามข้อตกลงและเงื่อนไขด้วยการใช้วิธีอ้อมหอม ขอมรับในข้อตกลงกันด้วยดี

4.4 ด้านความร่วมมือร่วมใจ หมายถึง การเข้าไปมีส่วนร่วมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านกับคณะกรรมการหมู่บ้าน ผู้อาวุโสในชุมชน เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประชาชนที่อยู่ในชุมชน เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในชุมชน

4.5 ด้านการประนีประนอม หมายถึง การใช้ตำแหน่งอำนาจหน้าที่ และความเชื่อมั่นศรัทธาในการนำไปสู่การอะลุ่มอล่วย ผ่อนผัน ยืดหยุ่น ในการทำความตกลง เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในชุมชน

5. ตำแหน่ง หมายถึง ตำแหน่งของกำนัน และผู้ใหญ่บ้าน

6. อายุ หมายถึง อายุตัวของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยแบ่งอายุออกเป็น 3 ช่วง ได้แก่ อายุ 25-35 ปี, อายุ 36-45 ปี และ 46 ปีขึ้นไป

7. ระดับการศึกษา หมายถึง วุฒิการศึกษาสูงสุดของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อนุปริญญาหรือเทียบเท่า และปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี

8. ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง หมายถึง ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในการปกครองดูแลหมู่บ้าน ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลที่ได้จากการวิจัยสามารถใช้เป็นข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาความขัดแย้งของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ให้มีประสิทธิภาพต่อไป